

Mall för grundavtal

Kommunförbundets
NÄTPUBLIKATION

Helsingfors 2016

ISBN 978-952-293-425-3 (pdf)
© Finlands Kommunförbund
Helsingfors 2016

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14, 00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711
www.kommunerna.net

Inledning

I Kommunförbundets grundavtalsmall har bestämmelserna om samarbete i kommunallagen från 2015 beaktats.

Grundavtalsmallen för samkommuner innehåller motiveringar med närmare redogörelser för vilka faktorer det lönar sig att beakta när ett grundavtal utarbetas. Det är meningen att de enskilda samkommunerna ska komplettera bestämmelserna i avtalsmallen.

Bildande av en samkommun

En samkommun bildas genom ett avtal mellan de berörda kommunerna (grundavtal). Grundavtalet för en samkommun godkänns av medlemskommunernas fullmäktige. Grundavtalet är ett avtal mellan kommunerna. Den samkommun som bildas genom avtalet är inte en avtalspart, även om beredningen ofta i praktiken sker i samkommunen. En samkommun anses ha bildats när avtalet godkänts av fullmäktige i samtliga kommuner som är med om att bilda samkommunen. I grundavtalet är det ändamålsenligt att närmare komma överens om när avtalet ska träda i kraft och verksamheten inledas. Grundavtalet uttrycker medlemskommunernas vilja och utgör grunden för samkommunens verksamhet. I grundavtalet ska medlemskommunerna besluta om de viktigaste frågorna som gäller samkommunens verksamhet och förvaltning.

Ändring av grundavtalen i enlighet med kommunallagen 2015

Den nya kommunallagen som trädde i kraft 1.5.2015 (410/2015) har bestämmelser om samarbete som i viss mån avviker från bestämmelserna i den tidigare kommunallagen från 1995 (365/1995). Enligt övergångsbestämmelsen i 147 § i den nya kommunallagen ska kommunernas samarbetsavtal, inklusive grundavtal för samkommuner, uppdateras i enlighet med de nya bestämmelserna i kapitel 8 senast 1.6.2017.¹

Bestämmelser om ändring av grundavtalet för en samkommun finns i 57 § i kommunallagen från 2015. Om inte något annat bestäms i grundavtalet kan grundavtalet ändras, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en

¹ Tidpunkten kan komma att flyttas. I utkastet till regeringspropositionen om ändring av kommunallagen, som sändes på remiss 8.6.2016, föreslås att kommunernas samarbetsavtal ska uppdateras i enlighet med de nya bestämmelserna före utgången av år 2019.

ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner. Kommunallagen från 1995 gav ingen möjlighet till att avtala om saken i grundavtalen, så utgångspunkten är att ändringar ska göras med den lagstadgade majoriteten av medlemskommunerna.

I 56 § i kommunallagen från 2015 bestäms vad grundavtalet åtminstone ska innehålla:

I grundavtalet ska det åtminstone bestämmas om

- 1) samkommunens namn, hemort och medlemskommuner,
- 2) samkommunens uppgifter samt vid behov om överföringen av organiseringsansvaret enligt 8 §,
- 3) antalet representanter vid samkommunsstämman eller antalet ledamöter i samkommunsfullmäktige eller något annat organ som utövar den högsta beslutanderätten samt om grunderna för rösträtten,
- 4) samkommunens övriga organ samt om organens uppgifter och beslutanderätt och sammankallandet av dem,
- 5) vilket av samkommunens organ som bevakar samkommunens intressen, representerar samkommunen och ingår avtal för dess räkning samt på vilket sätt beslut fattas om rätten att teckna samkommunens namn,
- 6) medlemskommunernas andelar i samkommunens tillgångar och deras ansvar för samkommunens skulder samt om annat som gäller samkommunens ekonomi,
- 7) granskningen av samkommunens förvaltning och ekonomi,
- 8) ställningen för en medlemskommun som utträder ur samkommunen och för de medlemskommuner som fortsätter verksamheten;
- 9) förfarandet vid upplösning och likvidation av samkommunen,
- 10) det förfarande genom vilket samkommunens underskott täcks i en situation där medlemskommunerna inte har godkänt det avtal om balanseringen av samkommunens ekonomi som avses i 119 § 2 mom.,
- 11) ett system för att följa ekonomin och verksamheten och om rapporteringen till medlemskommunerna.

I grundavtalet kan det också bestämmas att ledamöterna och ersättarna i andra organ än samkommunsstämman ska vara fullmäktigeledamöter i medlemskommunerna och att kvalificerad majoritet krävs för beslutsfattandet i ärenden som bestäms i avtalet.

Kommunallagens bestämmelse om innehållet i grundavtalet avviker från motsvarande bestämmelse i kommunallagen från 1995 på så sätt att grundavtalet i fortsättningen ska ha bestämmelser också om

- en eventuell överföring av organiseringsansvaret (56 § 1 mom. 2 punkten),
- täckande av samkommunens underskott i en situation där medlemskommunerna inte har godkänt det avtal om balansering av samkommunens ekonomi som avses i 119 § 2 mom. (10 punkten) samt
- ett system för att följa ekonomin och verksamheten och om rapporteringen till medlemskommunerna (11 punkten).

Punkt 4, som gäller samkommunens övriga organ, är exaktare än i den gamla kommunallagen. I den gamla kommunallagen förutsattes det att grundavtalet skulle innehålla bestämmelser om antalet ledamöter i samkommunens organ och om grunderna för rösträtten (78 § 3 mom. 2 punkten i gamla lagen), medan grundavtalet enligt den nya kommunallagen ska innehålla bestämmelser om samkommunens övriga organ samt om organens uppgifter och beslutanderätt och sammankallandet av dem.

Kommunallagens bestämmelser om samkommunsstämman (60 §) avviker från den gamla kommunallagen. I lagen föreskrivs om samkommunsstämmans uppgifter. Samkommunsstämmans uppgifter skiljer sig från fullmäktiges uppgifter. Enligt lagen ska medlemskommunerna utse sina representanter särskilt till varje stämma. Det är inte längre möjligt att välja en representant för en längre mandattid.

Kommunallagen innehåller också närmare bestämmelser om samkommuner med endast ett organ. Samkommuner med endast ett organ kan inte längre tillämpas för lagstadgad verksamhet. Detta bör beaktas i samkommuner som bildats enligt den gamla kommunallagen. Om modellen med endast ett organ har använts i lagstadgat samarbete måste grundavtalet ändras. Grundavtalet bör också ha noggrannare bestämmelser än tidigare om exempelvis hur man går tillväga i situationer där medlemskommunerna inte har fattat överensstämmande beslut i enlighet med grundavtalet i ett ärende som omfattas av medlemskommunernas beslutanderätt (61 §).

När ett grundavtal enligt kommunallagen från 1995 ändras ska det ovan nämnda beaktas som minimikrav på innehållet i ändringarna.

Innehåll

Kapitel 1	
Medlemskommuner och uppgifter	8
§ 1 Namn och hemort	
§ 2 Medlemskommuner.....	8
§ 3 Uppgifter och verksamhetsidé	9
§ 4 Inträde i och utträde ur en samkommun samt ställningen för de medlemskommuner som fortsätter verksamheten.....	10
Kapitel 2 A	
Samkommunsfullmäktige	13
§ 5 Högsta beslutande organ.....	13
§ 6 Val av ledamöter till samkommunsfullmäktige	13
§ 7 Ledamöternas rösträtt	14
§ 8 Samkommunsfullmäktiges beslutförhet.....	15
§ 9 Samkommunsfullmäktiges uppgifter.....	15
Kapitel 2 B	
Samkommunsstämman.....	17
§ 5 Högsta beslutande organ.....	17
§ 6 Representanter vid samkommunsstämman	17
§ 8 Samkommunsstämmans beslutförhet	18
§ 9 Samkommunsstämmans uppgifter	19
Kapitel 2 C	
Samkommun med endast ett organ	20
§ 5 Medlemskommunernas beslutanderätt.....	20
§ 6 Samkommunsstyrelsen	21
§ 7 Sammankallande av samkommunsstämman.....	22
Kapitel 3	
Samkommunsstyrelsen och samkommunsdirektören	23
§ 10 Samkommunsstyrelsens sammansättning och antal röster	23
§ 11 Samkommunsstyrelsens uppgifter	23
§ 12 Namnteckning.....	24
§ 13 Samkommunens direktör.....	24
Kapitel 4	
Övriga organ	26
§ 14 a Nämnder/utskott.....	26
§ 14 b Övriga organ	26
§ 15 Direktioner	26
Kapitel 5	
Ägarstyrning.....	28
§ 16 Ägarstyrning	28
§ 17 Koncerndirektiv	28

Kapitel 6	
Ekonomi	30
§ 18 Grundkapitalet och medlemskommunernas andelar.....	30
§ 19 Medlemskommunernas andelar i tillgångarna och ansvar för skulder och förpliktelser	31
§ 20 Budget och ekonomiplan	32
§ 21 System för uppföljning av ekonomin och verksamheten samt rapportering till medlemskommunerna	33
§ 22 Behandling av räkenskapsperiodens över- och underskott	34
§ 23 Täckande av underskott	34
§ 24 Bokslut	35
§ 25 Samkommunens informationsskyldighet.....	35
Kapitel 7	
Finansiering av samkommunens verksamhet och investeringar	36
§ 26 Finansieringen av samkommunens verksamhet	36
§ 27 Investeringar och kapitalfinansiering	36
§ 28 Avskrivningar enligt plan	36
§ 29 Förfallotid och dröjsmålsränta för medlemskommunernas betalningsandelar	37
§ 30 Fonder	37
Kapitel 8	
Granskning av förvaltningen och ekonomin	38
§ 31 Revisionsnämnden	38
§ 32 Granskning av förvaltningen och ekonomin.....	38
§ 33 Intern revision.....	38
Kapitel 9	
Upplösning av samkommunen och likvidation	39
§ 34 Upplösning av samkommunen och likvidation	39
§ 35 Ändring av grundavtalet.....	40
§ 36 Avgörande av meningsskiljaktigheter som gäller avtalet	41
Kapitel 10	
Ikraftträdande [och övergångsbestämmelser]	42
§ 37 Ikraftträdande	42
Källor och länkar	42

Grundavtal

SAMKOMMUN X

Kapitel 1 Medlemskommuner och uppgifter

§ 1 Namn och hemort

Samkommunens namn är X

Samkommunens hemort är...

Genom beslut av samkommunens fullmäktige kan samkommunen ta i bruk ett annat namn

Samkommunen är en-/tvåspråkig

Motivering

Av grundavtalet ska framgå samkommunens namn och hemort (KomL 56 §). Ordet ”samkommun” (55 §) eller ”affärsverkssamkommun” (65 §) ska ingå i namnet.

Samkommunerna är två- eller enspråkiga enligt grunderna i språklagen. En samkommun är enspråkig om samtliga medlemskommuner har samma officiella språk. Om samkommunen har medlemskommuner med olika språk eller minst en tvåspråkig medlemskommun är samkommunen tvåspråkig. Tvåspråkiga samkommuners förvaltningsstadga ska ha behövliga bestämmelser som tryggar att de lagstadgade språkliga rättigheterna förverkligas i samkommunens förvaltning.

§ 2 Medlemskommuner

Samkommunens medlemskommuner är...

Motivering

Av grundavtalet ska framgå samkommunens medlemskommuner (56 §). Av grundavtalet ska framgå vilka kommuner som är parter i avtalet, dvs. samkommunens medlemskommuner, inte bara de kommuner som bildat samkommunen.

§ 3 Uppgifter och verksamhetsidé

Samkommunen har organiseringsansvar för ...

Dessutom ska samkommunen ...

[Samkommunen kan vara delägare i aktiebolag eller medlem i andra sammanslutningar ...]

[Samkommunen kan tillhandahålla eller producera också andra tjänster som hör till eller stöder samkommunens verksamhetsområde.]

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om samkommunens uppgifter och vid behov om överföringen av det organiseringsansvar som regleras i 8 § i kommunallagen. Det är motiverat att formulera samkommunens uppgifter så att det inte medan verksamheten pågår uppstår osäkerhet om syftet och målen för samkommunens verksamhet.

Kommunallagens 37 §, som gäller kommunstrategin, tillämpas inte på samkommuner, utan samkommunerna realiserar den verksamhetsidé och de uppgifter som bestämts i grundavtalet. Grundavtalet avgränsar samkommunens verksamhetsområde. Man bör komma ihåg att samkommunen överlag kan sköta sådana uppgifter som anses höra till kommunen. Kommunens uppgifter regleras i 7 § i kommunallagen. Till kommunens uppgifter hör de uppgifter som kommunen åtagit sig inom ramen för sin självstyrelse (kommunens allmänna kompetens) och kommunens lagstadgade uppgifter. Kommunen kan med stöd av avtal också åta sig andra offentliga uppgifter än de som hör till den kommunala självstyrelsen. Dessa uppgifter kan basera sig på speciallagstiftning och höra till uppgifterna för någon annan offentlig sammanslutning (staten, församlingar, FPA). Det finns skäl att nämna sådana uppgifter i grundavtalet. I lagen finns det bestämmelser om när uppgifter ska organiseras i samarbete med andra kommuner (lagstadgat samarbete). Samkommuner kan bedriva samarbete enligt kommunallagen med kommuner eller andra samkommuner (49 § i kommunallagen).

Från fall till fall kan det i grundavtalet behövas närmare bestämmelser om organiseringen av uppgifter. Exempelvis om samkommunen kan ha affärsverk som

grundats av samkommunens fullmäktige/samkommunsstämman och om samkommunen kan äga eller vara delägare i sådana aktieföretag och medlem i sådana sammanslutningar vars verksamhet främjar samkommunens uppgiftsområde. Eftersom samkommunen kan vara delägare i ett företag eller medlem i en sammanslutning, finns det skäl att i grundavtalet införa preciserade bestämmelser om principerna för skötseln av samkommunens uppgifter också till denna del. I grundavtalet kan det också finnas en bestämmelse om att samkommunen kan äga eller besitta lös och fast egendom.

Utöver samkommunens uppgifter ska grundavtalet vid behov innehålla bestämmelser också om överföring av organiseringsansvaret från medlemskommunerna till samkommunen enligt 8 § i kommunallagen. Klarast är det om man i avtalet entydigt konstaterar om organiseringsansvaret överförs eller inte. Vid lagstadgat samarbete övergår organiseringsansvaret alltid på samkommunen.

Samkommunen kan antingen själv producera de tjänster som hör till samkommunens organiseringsansvar eller enligt avtal skaffa dem av andra tjänsteproducenter. När samkommunen skaffar lagstadgade tjänster av någon annan tjänsteproducent kvarstår det organiseringsansvar som avses i 8 § 2 mom. hos samkommunen (9 § i kommunallagen).

Om samkommunen producerar tjänster också för andra än medlemskommunerna, bör kommunallagens bestämmelser om bolagiseringskyldighet (126–127 § i kommunallagen) och upphandlingslagstiftningen beaktas. I 50 § i kommunallagen finns en informativ bestämmelse om förhållandet mellan kommunalt samarbete och lagen om offentlig upphandling. Om kommunen i enlighet med 8 § i kommunallagen avtalar om att organiseringsansvaret för en uppgift som enligt lag åligger kommunen ska överföras på en annan kommun eller en samkommun, tillämpas inte lagen om offentlig upphandling (348/2007) på överföringen. På samarbete mellan kommuner tillämpas inte lagen om offentlig upphandling eller lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007), om det i samarbetet är fråga om kommunens eller samkommunens upphandling hos anknutna enheter enligt 10 § i lagen om offentlig upphandling, hos anknutna företag eller samföretag enligt 19 § i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster eller om ovannämnda lagar inte i övrigt tillämpas på samarbetet.

§ 4 Inträde i och utträde ur en samkommun samt ställningen för de medlemskommuner som fortsätter verksamheten

Antagning av en ny medlemskommun kräver en ändring i samkommunens grundavtal i enlighet med kommunallagen.

Om inget annat bestäms, börjar medlemskapet för en ny medlemskommun vid ingången av det kalenderår som följer efter att ändringen i grundavtalet godkändes.

En medlemskommun som vill utträda ur samkommunen ska meddela detta till samkommunens styrelse. Utträdet sker vid utgången av ett kalenderår och ska meddelas minst ett år på förhand.

Till en medlemskommun som utträder ur samkommunen betalas enligt beslut av samkommunens fullmäktige kommunens andel av nettoförmögenheten eller en del av den, med beaktande av ställningen för den utträdande kommunen och de medlemskommuner som fortsätter verksamheten. Om de övriga kommunerna inte löser in kommunens andel av nettoförmögenheten eller en del av den, minskas grundkapitalet. Om samkommunens nettoförmögenhet är negativ, är den utträdande medlemskommunen enligt beslut av samkommunens fullmäktige skyldig att betala sin andel av den negativa nettoförmögenheten till samkommunen. Om medlemskommunens utträde gäller endast en del av samkommunens verksamhet, gäller kommunens ovan nämnda andel bara denna verksamhet.

[Pensionsansvar beaktas...]

Ersättningen för medlemskommunens andel eller kommunens ersättning till samkommunen betalas i jämna poster under x år efter att utträdet trädde i kraft.

Motivering

Om nya medlemskommuner går med i samkommunen, till exempel vid en kommunslagning, måste flera bestämmelser i grundavtalet ändras. När en ny medlemskommun går med i samkommunen ska vid förhandlingarna och vid beredningen av avtalsbestämmelserna beaktas åtminstone medlemskommunens representation i samkommunens organ, andel av grundkapitalet och ansvar för samkommunens skyldigheter. I bestämmelserna i grundavtalet kan man vid behov på förhand från fall till fall bereda sig på kommunsammanslagningar, exempelvis i fråga om antalet ledamöter i organen.

Bestämmelser om utträde ur en samkommun finns i 62 § i kommunallagen. En medlemskommun får utträda ur samkommunen. Om inte något annat har bestämts i grundavtalet, ska utträdet meddelas minst ett år på förhand och träder i kraft vid utgången av ett kalenderår.

Medlemskommunerna har rätt att utträda ur en samkommun som bildats för frivilligt samarbete. När det är fråga om lagstadgat samarbete är utträde inte möjligt, om de kommuner som ska ingå i samarbetet bestäms i lag eller genom ett beslut som fattats med stöd av lag.

Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om ställningen för en medlemskommun som utträder ur samkommunen och för de medlemskommuner som fortsätter verksamheten. Grundavtalet ska också innehålla bestämmelser om medlemskommunernas andelar i samkommunens tillgångar och deras ansvar för samkommunens skulder, dvs. medlemskommunernas andelar i samkommunens nettoförmögenhet. Nettoförmögenheten beräknas genom att man från samkommunens tillgångar drar av skulder och avsättningar.

I grundavtalet ska kommunerna alltså komma överens om hur en medlemskommun kan utträda ur samkommunen och hur utträdet påverkar ställningen för kommunen och för de kommuner som fortsätter verksamheten. Speciellt viktigt är det att ta ställning till hur den utträdande medlemskommunens andel av grundkapitalet och kommunens ansvar för samkommunens skulder och andra förpliktelser, såsom pensionsansvar, behandlas vid utträdet. I tillämpliga delar kan man också beakta samkommunens kommande ekonomiska utveckling. Det finns också skäl att från fall till fall beakta den utträdande medlemskommunens skyldighet att täcka underskott. Grundavtalet ska åtminstone innehålla bestämmelser om hur de ekonomiska förhållandena mellan den utträdande kommunen och de medlemskommuner som fortsätter verksamheten ska lösas vid utträdet. Avtalet kan också innehålla andra villkor som medlemskommunerna anser behövliga. Avtalsbestämmelserna kan dock inte begränsa en medlemskommuns rätt att utträda ur samkommunen.

I grundavtalet kan det till exempel bestämmas att en medlemskommun som utträder ur samkommunen ska få sin andel av nettoförmögenheten eller en del av den. Det finns skäl att beakta också den möjligheten att nettoförmögenheten är negativ. Det innebär i praktiken betalningsskyldighet för den utträdande kommunen. Avtalsbestämmelserna får inte medföra en oskälig ställning för den utträdande kommunen eller de kommuner som blir kvar i samkommunen. I grundavtalet har man tidigare kunnat komma överens om att en medlemskommun som utträder ur samkommunen ska få sin andel av grundkapitalet eller en del av den. En sådan bestämmelse kan i en del fall vara oskälig antingen för den utträdande kommunen eller för andra medlemskommuner.

Grundavtalsbestämmelser om medlemskommunernas andelar och ansvar bör vara så exakta som möjligt, så att tolkningssituationer kan undvikas. Beräkningsprinciperna borde inte bestämmas enbart av samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman.

Kapitel 2 A

Samkommunsfullmäktige

§ 5

Högsta beslutande organ

Samkommunens högsta beslutande organ är samkommunsfullmäktige.

Motivering

Av grundavtalet ska det framgå om samkommunens högsta beslutanderätt utövas av samkommunsfullmäktige eller en samkommunsstämma, eller om avsikten är att bilda en samkommun med endast ett organ enligt 61 § i kommunallagen.

§ 6

Val av ledamöter till samkommunsfullmäktige

Medlemskommunerna väljer x ledamöter till samkommunsfullmäktige och en personlig ersättare för var och en av dem.

ELLER

Varje medlemskommun har en ledamot per varje påbörjat x-tal invånare, dock högst x % av ett obegränsat totalantal ledamöter. Invånarantalet bestäms ...

[Ledamöterna och ersättarna i samkommunsfullmäktige ska vara fullmäktigeledamöter i medlemskommunerna. Ledamöterna och ersättarna väljs för en tid som motsvarar mandattiden för medlemskommunernas fullmäktige. Mandattiden fortsätter tills ett nytt fullmäktige valts för samkommunen].

Om en ledamot eller ersättare i samkommunsfullmäktige förlorar sin valbarhet under mandattiden eller beviljas avsked som ledamot i samkommunsfullmäktige innan mandattiden är slut, beslutar den kommun som ledamoten representerar om beviljande av avsked och om val av en ny ledamot eller ersättare för den återstående mandattiden.

Om nya kommuner godkänns som medlemmar i samkommunen under fullmäktigeperioden, väljer dessa kommuner egna representanter till samkommunsfullmäktige för den återstående mandattiden med beaktande av bestämmelserna i detta grundavtal.

Motivering

Bestämmelser om samkommunsfullmäktige finns i 59 § i kommunallagen. På samkommunsfullmäktige tillämpas vad som föreskrivs om fullmäktige. Ledamöterna till samkommunsfullmäktige utses av kommunerna på det sätt som bestäms i grundavtalet. En medlemskommuns interna befogenheter bestäms utifrån medlemskommunens förvaltningsstadga. Oftast är det medlemskommunens fullmäktige som förrättar valen. I grundavtalet ska det enligt 56 § i kommunallagen bestämmas om antalet representanter vid samkommunsstämman eller antalet ledamöter i samkommunsfullmäktige eller något annat organ som utövar den högsta beslutanderätten samt om grunderna för rösträtten. Det räcker med att kommunerna i grundavtalet kommer överens om grunderna för bestämning av antalet ledamöter och den tidpunkt enligt vilken antalet beräknas. Kommunerna kan i grundavtalet komma överens om att ledamöterna och ersättarna i andra organ än samkommunsstämman ska vara fullmäktigeledamöter i medlemskommunerna.

§ 7 Ledamöternas rösträtt

Varje ledamot i samkommunsfullmäktige har ... röster/x .

ELLER

Det sammanlagda antalet röster för de ledamöter i samkommunsfullmäktige som valts av en medlemskommun motsvarar kommunens andel ...

Det sammanlagda antalet röster för de ledamöter i samkommunsfullmäktige som valts av en medlemskommun fördelas jämnt mellan de närvarande ledamöterna.

Motivering

I grundavtalet ska det enligt 56 § i kommunallagen bestämmas om antalet representanter vid samkommunsstämman eller antalet ledamöter i samkommunsfullmäktige eller något annat organ som utövar den högsta beslutanderätten samt om grunderna för rösträtten. I grundavtalet bör kommunerna avtala om hur och enligt vilken grund rösträtten fördelas mellan medlemskommunerna. Varje representant kan ha en röst, men rösträtten kan också variera. Medlemskommunerna kan besluta om grunden för rösträtten. Vanligast är invånarantalet vid en viss tidpunkt, andelen av grundkapitalet eller till exempel utnyttjandet av samkommunens tjänster under en viss period. I grundavtalet ska kommunerna avtala om grunderna för rösträtten. Det räcker inte med att direkt ange antalet röster för respektive kommun (HFD 20.10.1994 L 5087).

Kommunerna kan också avtala om begränsningar i rösträtten. Avsikten kan till exempel vara att begränsa en stor medlemskommuns bestämmanderätt

i samkommunen. Det finns skäl att i grundavtalet precisera om avsikten är att rösträtten ska begränsas mellan dem som är närvarande vid ett sammanträde eller i förhållande till samtliga medlemskommuners sammanlagda antal röster. De rättigheter och skyldigheter som följer av medlemskapet i samkommunen ska vara i balans. Rösträtten kan fördelas lika mellan kommunens representanter eller de representanter för kommunen som är närvarande vid sammanträdet.

Det får inte råda ett oskäligt stort missförhållande mellan medlemmarnas rösträtt och grunderna för betalningsandelarna.

§ 8 Samkommunsfullmäktiges beslutförhet

Samkommunsfullmäktige är beslutfört när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande.

Motivering

Enligt 64 § i kommunallagen tillämpas på samkommuner vad som föreskrivs om kommuner i kapitel 12.

Enligt 59 § i kommunallagen tillämpas på samkommunsfullmäktige vad som föreskrivs om fullmäktige.

Enligt 103 § i kommunallagen är fullmäktiges sammanträde beslutfört när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande.

§ 9 Samkommunsfullmäktiges uppgifter

Samkommunsfullmäktiges uppgifter regleras i 14 § i kommunallagen.

Därutöver...

[Samkommunsfullmäktige ska senast i juni

- 1) behandla det bokslut som samkommunens styrelse upprättat för föregående kalenderår samt revisionsnämndens utvärderingsberättelse och revisionsberättelsen, liksom också de förklaringar och utlåtanden som getts med anledning av anmärkningar,
- 2) besluta om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet för samkommunens styrelse och de övriga redovisningsskyldiga samt om åtgärder som de ovan nämnda berättelserna eventuellt föranleder, och...

Samkommunsfullmäktige ska senast i x månad godkänna samkommunens budget för följande år och en ekonomiplan för minst tre år.]

Motivering

I 14 § i kommunallagen föreskrivs följande om fullmäktiges uppgifter:

Kommunen har ett fullmäktige som ansvarar för kommunens verksamhet och ekonomi samt utövar kommunens beslutanderätt. Fullmäktige fattar beslut om

- 1) kommunstrategin,
- 2) förvaltningsstadgan,
- 3) budgeten och ekonomiplanen,
- 4) principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiv,
- 5) de mål för verksamheten och ekonomin som sätts upp för affärsverk,
- 6) grunderna för skötseln av tillgångarna och placeringsverksamheten,
- 7) grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen,
- 8) de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer,
- 9) ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld,
- 10) valet av ledamöter i organ, om inte något annat föreskrivs nedan,
- 11) grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner,
- 12) valet av revisorer,
- 13) godkännande av bokslutet och ansvarsfrihet,
- 14) annat som fullmäktige enligt gällande bestämmelser eller föreskrifter ska besluta om.

Eftersom samkommunsfullmäktiges uppgifter bestäms i kommunallagen kan man inte i grundavtalet avtala om samkommunsfullmäktiges uppgifter på samma sätt som om samkommunsstämans uppgifter. Kommunallagens 37 § som gäller kommunstrategin tillämpas inte på samkommuner. Trots det kan samkommunen ha en strategi med ett innehåll som i tillämpliga delar motsvarar en kommunstrategi enligt kommunallagen. I en samkommun där samkommunsfullmäktige utövar den högsta beslutanderätten är organiseringen av förvaltningen därför mer bunden än i en samkommunsmodell som baserar sig på en samkommunsstämma. Grundavtalet kan innehålla bestämmelser om tidsplanen för bokslutsbehandlingen och budgetberedningen. De kan precisera tidsplanen i kommunallagen och placeras i avsnittet om fullmäktiges uppgifter och/eller kapitlet om ekonomi. I grundavtalet kan kommunerna komma överens om att kvalificerad majoritet krävs för beslut i ärenden som bestäms i avtalet.

Kapitel 2 B

Samkommunsstämman

§ 5

Högsta beslutande organ

Samkommunens högsta beslutande organ är samkommunsstämman.

Motivering

Av grundavtalet ska det framgå om samkommunens högsta beslutanderätt utövas av samkommunfullmäktige eller en samkommunsstämma, eller om avsikten är att bilda en samkommun med endast ett organ enligt 61 § i kommunallagen. På samkommunsstämman tillämpas inte kommunallagens bestämmelser om fullmäktige. Samkommunsstämman är samkommunens högsta beslutande organ, så i dess verksamhet ska ändå ofta samma principer tillämpas som i fullmäktiges verksamhet.

§ 6

Representanter vid samkommunsstämman

Samkommunsstämman har ... representanter, en från varje medlemskommun.

Medlemskommunerna väljer en representant till varje samkommunsstämma.

ELLER

Varje medlemskommun har en representant per varje påbörjat x-tal invånare, dock högst x % av ett obegränsat totalantal representanter.

Om nya kommuner godkänns som medlemmar i samkommunen under fullmäktigeperioden, väljer dessa kommuner egna representanter till samkommunsstämman med beaktande av bestämmelserna i detta grundavtal.

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om antalet representanter i samkommunsstämman och grunderna för rösträtten.

Enligt 60 § i kommunallagen utses representanterna vid samkommunsstämman av medlemskommunernas kommunstyrelse eller av något annat kommunalt organ enligt beslut av medlemskommunernas fullmäktige. Medlemskommunerna utser sina representanter särskilt till varje stämma. Kommunen kan således

inte utse en representant till samkommunsstämman till exempel för fullmäktigeperioden, eftersom representanten ska utses särskilt för varje stämma. Det ger medlemskommunens kommunstyrelse möjlighet att utöva ägarstyrning genom att behandla en fråga som ska avgöras i samkommunsstämman och ge representanten anvisningar inför sammanträdet.

Enligt motiveringarna till lagen är utgångspunkten att varje kommun har en representant vid samkommunsstämman. I grundavtalet kan kommunerna dock komma överens om att ha fler representanter. Grundavtalet ska då innehålla bestämmelser om hur rösträtten fördelas mellan representanterna.

§ 7 Representanternas rösträtt i samkommunsstämman

Varje representant i samkommunsstämman har ... röster/x .

ELLER

Det sammanlagda antalet röster för en medlemskommuns representanter motsvarar kommunens andel....

Det sammanlagda antalet röster för de representanter som valts av medlemskommunen fördelar sig jämnt mellan de närvarande representanterna.

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om antalet representanter i samkommunsstämman och grunderna för rösträtten. Se motiveringen till modellen med samkommunsfullmäktige ovan. I modellen med samkommunsstämma kan medlemskommunens antal röster vara bundet till invånarantalet eller någon annan grund i enlighet med grundavtalet. Från fall till fall kan det vara befogat att en enda representant använder kommunens samtliga röster. Om medlemskommunen har fler än en representant vid samkommunsstämman, ska grundavtalet innehålla bestämmelser om hur rösträtten fördelas mellan representanterna.

§ 8 Samkommunsstämmans beslutförhet

Samkommunsstämman är beslutför när över hälften av representanterna är närvarande.

Motivering

Enligt 103 § i kommunallagen är andra organ än fullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 9 Samkommunsstämman uppgifter

Samkommunsstämman uppgifter regleras i 60 § i kommunallagen.

Samkommunsstämman övriga uppgifter...

Samkommunsstämma ska hållas två gånger om året.

Vårstämma...

Höststämma...

Samkommunsstämman sammankallas av samkommunsstyrelsen/styrelsens ordförande.

Extra samkommunsstämma ska sammankallas när en medlemskommun skriftligt kräver det för behandlingen av ett visst ärende. En sådan stämma ska beredas skyndsamt ELLER sammankallas inom x månader efter att kravet framställdes.

Kallelsen till samkommunsstämma ska skickas ...

Motivering

Bestämmelser om samkommunsstämman finns i 60 § i kommunallagen.

Samkommunsstämma

Om samkommunens beslutanderätt utövas av samkommunsstämman, ska stämman hållas minst två gånger om året.

Representanterna vid samkommunsstämman utses av medlemskommunernas kommunstyrelse eller av något annat kommunalt organ enligt beslut av medlemskommunernas fullmäktige. Medlemskommunerna utser sina representanter särskilt till varje stämma.

Samkommunsstämman ska åtminstone

- 1) besluta om samkommunens budget och ekonomiplan,
- 2) godkänna samkommunens förvaltningsstadga,
- 3) välja samkommunens organ,
- 4) fatta beslut om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner,
- 5) välja revisorer,
- 6) fatta beslut om godkännande av bokslutet samt ansvarsfrihet.

På offentlighet vid samkommunsstämmor tillämpas vad som i 101 § föreskrivs om offentlighet vid fullmäktigesammanträden. På jäv för representanter vid samkommunsstämman tillämpas vad som i 97 § föreskrivs om jäv för fullmäktigeledamöter.

Samkommunsstämman kan vid behov sammankallas oftare än lagstadgade två gånger per år. I grundavtalet kan samkommunsstämman vid behov också ges andra uppgifter än de som nämns i kommunallagen.

Kapitel 2 C

Samkommun med endast ett organ

§ 5 Medlemskommunernas beslutanderätt

Medlemskommunerna beslutar om

- 1) valet av ledamöter till samkommunsstyrelsen genom att...
- 2) valet av ledamöter till revisionsnämnden genom att...
- 3) valet av revisionsammanslutning genom överensstämmande beslut / genom att...
- 4) ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga genom överensstämmande beslut / genom att...
- [5) budgeten...
- 6) godkännande av bokslutet...
- 7) upplösning av samkommunen...
- 8) ...]

Motivering

I kommunallagen finns det bestämmelser om samkommuner med ett enda organ. Samkommuner med endast ett organ är möjliga bara inom frivilligt samarbete. Modellen har oftast använts i samkommuner med småskalig verksamhet. Om en samkommun har endast ett organ har samkommunens organ inte den yttersta beslutanderätten. Därför kan modellen inte tillämpas vid lagstadgat samarbete, där organiseringsansvaret enligt 8 §, och därmed också beslutanderätten i frågor som hör till organiseringsansvaret, alltid övergår från kommunen till samkommunen eller den ansvariga kommunen.

I en sådan samkommun fördelar sig beslutanderätten mellan medlemskommunerna och samkommunens organ på det sätt som bestäms i grundavtalet (§ 58).

I 61 § i kommunallagen finns det bestämmelser om samkommuner med ett enda organ:

När det är fråga om annat samarbete än lagstadgat samarbete kan kommunerna besluta att samkommunen har endast ett organ. Då fördelar sig beslutanderätten mellan medlemskommunerna och samkommunens organ på det sätt som bestäms i grundavtalet. Organet svarar för samkommunens verksamhet och förvaltning samt skötseln av samkommunens ekonomi.

I en samkommun med endast ett organ ska medlemskommunerna åtminstone

- 1) utse ledamöter i det organ som avses i 1 mom.,
- 2) utse ledamöter i revisionsnämnden och välja revisionssammanslutning,
- 3) besluta om ansvarsfrihet på det sätt som bestäms i grundavtalet.

I det grundavtal som gäller en samkommun med endast ett organ ska det utöver det som anges i 56 § dessutom bestämmas hur beslutsfattandet i samkommunen ordnas i situationer där medlemskommunerna inte har fattat överensstämmande beslut i ett ärende som omfattas av medlemskommunernas beslutanderätt.

Utöver vad som föreskrivs i lagen (val av organ, val av ledamöter i revisionsnämnden, val av revisor samt beslut om ansvarsfrihet) har medlemskommunerna vanligen getts rätt att besluta om samkommunens budget och bokslut. I grundavtalet ska det bestämmas om beviljande av ansvarsfrihet kräver överensstämmande beslut av medlemskommunerna.

I fråga om vad samkommunens grundavtal åtminstone ska innehålla tillämpas i övrigt 56 § i kommunallagen och andra bestämmelser som gäller samkommuner, på motsvarande sätt som för övriga samkommuner.

§ 6 Samkommunsstyrelsen

Samkommunens högsta beslutande organ är samkommunsstyrelsen, vars mandattid är...

Till samkommunsstyrelsen hör x ledamöter, av vilka...

Varje ledamot har en (1) röst vid sammanträdena.

Samkommunsstyrelsen leder samkommunen och dess förvaltning i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen och speciallagar eller bestämmelserna i grundavtalet och samkommunens förvaltningsstadga.

Samkommunsstyrelsen bevakar samkommunens intressen, representerar samkommunen och ingår avtal för dess räkning.

Samkommunsstyrelsens övriga uppgifter...

Samkommunsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt och hur styrelsen sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

Samkommunsstyrelsen kan ha underställda sektioner. Deras uppgifter och beslutanderätt och hur sektionerna sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

Motivering

I en samkommun med endast ett organ fördelar sig beslutanderätten mellan medlemskommunerna och samkommunens organ på det sätt som bestäms i grundavtalet (§ 58). I samkommuner med endast ett organ är organet i allmänhet samkommunsstyrelsen. När en samkommun har ett enda organ tillämpas inte kravet på politisk proportionalitet i organet. Samkommunen ska också ha en revisionsnämnd.

§ 7 Samman kallande av samkommunsstämman

Om medlemskommunerna inte har fattat överensstämmande beslut i ett ärende som avses i § [5] i grundavtalet och som hör till medlemskommunernas beslutanderätt, sammankallar samkommunens styrelse samkommunsstämman för att fatta beslut i ärendet.

Kallelsen till stämman ska skickas...

Samkommunsstämman har ... representanter, en från varje medlemskommun.

Medlemskommunerna väljer representanter till samkommunsstämman.

Varje representant i samkommunsstämman har ... röster/x .

ELLER

Det sammanlagda antalet röster för en medlemskommuns representanter motsvarar kommunens andel....

Det sammanlagda antalet röster för de representanter som valts av medlemskommunen fördelar sig jämnt mellan de närvarande representanterna.

Samkommunsstämman är beslutför när över hälften av representanterna är närvarande.

Motivering

I grundavtalet för en samkommun med endast ett organ ska det i enlighet med kommunallagen från 2015 också bestämmas hur beslutsfattandet i samkommunen ordnas i situationer där medlemskommunerna inte har fattat överensstämmande beslut i ett ärende som omfattas av medlemskommunernas beslutanderätt. I en samkommun med endast ett organ ska medlemskommunerna redan i grundavtalet avtala om hur eventuella konfliktsituationer ska lösas. Situationer där man inte får till stånd behövliga överensstämmande beslut kan till exempel gälla beviljande av ansvarsfrihet eller godkännande av samkommunens budget, när dessa beslut enligt grundavtalet ska fattas av medlemskommunerna. En fungerande modell är att i ett sådant fall hålla en samkommunsstämma, där beslutet vid behov fattas genom majoritetsbeslut.

Kapitel 3

Samkommunsstyrelsen och samkommunsdirektören

§ 10 Samkommunsstyrelsens sammansättning och antal röster

Samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman väljer en styrelse, som kallas samkommunsstyrelsen. Styrelsen väljs för samma mandattid som samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman, om inte samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman fattat beslut om en kortare mandattid.

Samkommunsstyrelsen har x ledamöter. För varje ledamot väljs en personlig ersättare.

Varje ledamot har en (1) röst vid sammanträdena.

Motivering

Enligt 58 § i kommunallagen kan en samkommun utöver samkommunsfullmäktige eller samkommunsstämman, som har den högsta beslutanderätten, också ha andra organ som bestäms i grundavtalet. Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om samkommunens organ samt deras uppgifter och beslutanderätt och sammankallandet av dem. Dessa andra organ ska ges en sammansättning som svarar mot den andel röster olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom samkommunens område vid kommunalvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen. I grundavtalet ska kommunerna avtala om antalet ledamöter i samkommunsstyrelsen. I grundavtalet kan det vid behov tas in närmare bestämmelser om hur platserna i samkommunsstyrelsen fördelar sig mellan medlemskommunerna. Grundavtalet kan också innehålla andra bestämmelser om samkommunsstyrelsens sammansättning, till exempel om ekonomiska regioners eller medlemskommunernas representativitet och om rätt att närvara och yttra sig.

§ 11 Samkommunsstyrelsens uppgifter

Samkommunsstyrelsen leder samkommunen och dess förvaltning i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen och speciallagar eller bestämmelserna i grundavtalet eller samkommunens förvaltningsstadga.

Samkommunsstyrelsen bevakar samkommunens intressen, representerar samkommunen och ingår avtal för dess räkning, om inget annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Samkommunsstyrelsens uppgifter och beslutanderätt och hur styrelsen sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

Samkommunsstyrelsen kan ha underställda sektioner. Deras uppgifter och beslutanderätt och hur sektionerna sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

Motivering

På samkommunsstyrelsens uppgifter tillämpas det som föreskrivs i kommunallagen om kommunstyrelsens uppgifter (39 §) och uppgifterna för kommunstyrelsens ordförande (40 §). I 39 § i kommunallagen sägs följande:

Kommunstyrelsen ska

- 1) svara för kommunens förvaltning och skötseln av kommunens ekonomi,
- 2) svara för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet,
- 3) bevakna kommunens intresse och, om inte något annat anges i förvaltningsstadgan, företräda kommunen och föra kommunens talan,
- 4) företräda kommunen som arbetsgivare och svara för kommunens personalpolitik,
- 5) svara för samordningen av kommunens verksamhet,
- 6) svara för ägarstyrningen i kommunens verksamhet,
- 7) sörja för kommunens interna kontroll och ordnandet av riskhanteringen.

§ 12 Namnteckning

Rätten att teckna samkommunens namn bestäms i förvaltningsstadgan.

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska det i grundavtalet bestämmas vilket av samkommunens organ som bevakar samkommunens intressen, representerar samkommunen och ingår avtal för dess räkning samt på vilket sätt beslut fattas om rätten att teckna samkommunens namn. Enligt 90 § i kommunallagen ska det i förvaltningsstadgan bland annat ingå en bestämmelse om undertecknande av handlingar.

§ 13 Samkommunens direktör

Samkommunen ska ha en direktör som är underställd samkommunsstyrelsen och som leder samkommunens förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet.

Samkommunsdirektörens uppgifter bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

Motivering

I grundavtalet kan det införas bestämmelser om samkommunsdirektören. Direktörens uppgifter bestäms närmare i förvaltningsstadgan. Det finns skäl att i grundavtalet eller förvaltningsstadgan införa bestämmelser om samkommunsdirektörens rätt att företräda samkommunen och föra samkommunens talan.

I 64 § i kommunallagen sägs följande: På uppsägning eller förflyttning till andra uppgifter av ledande tjänsteinnehavare i en samkommun tillämpas vad som föreskrivs om kommundirektören i 43 §. För fattande av beslut krävs det att beslutet omfattas av två tredjedelar av det sammanräknade röstetalet för samtliga medlemskommuner enligt grundavtalet.

På direktörsavtalet mellan samkommunens ledande tjänsteinnehavare och samkommunen tillämpas vad som i 42 § bestäms om direktörsavtal. I direktörsavtalet kan det bestämmas om ett förfarande som avviker från 43 § när det gäller meningsskiljaktigheter i anslutning till skötseln av den ledande tjänsteinnehavarens tjänst. I direktörsavtalet kan det avtalas om ett avgångsvederlag till den ledande tjänsteinnehavaren. I så fall godkänns avtalet av samkommunens högsta beslutande organ.

Kapitel 4

Övriga organ

§ 14 a

Nämnder/utskott

Samkommunen har en x-nämnd/ett x-utskott. Dess sammansättning och beslutanderätt och hur nämnden/utskottet sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

och/eller

§ 14 b

Övriga organ

Samkommunen kan ha andra organ som samkommunfullmäktige/samkommunsstämman fattat beslut om. Organens sammansättning och beslutanderätt och hur organen sammankallas bestäms i förvaltningsstadgan.

§ 15

Direktioner

Affärsverk som grundats av samkommunfullmäktige/samkommunsstämman har en direktion som är underställd samkommunens styrelse. Direktionens sammansättning och beslutanderätt och hur direktionen sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska medlemskommunerna i grundavtalet avtala om samkommunens övriga organ samt om organens uppgifter och beslutanderätt och sammankallandet av dem.

Enligt 58 § i kommunallagen kan en samkommun utöver samkommunfullmäktige eller samkommunsstämman, som har den högsta beslutanderätten, också ha andra organ som bestäms i grundavtalet. Dessa andra organ ska ges en sammansättning som svarar mot den andel röster olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom samkommunens område vid kommunvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen.

Medlemskommunerna får bestämma om de uttömmande vill slå fast organisations- och förvaltningsstrukturen för samkommunen i grundavtalet. Medlems-

kommunerna kan ge det organ som utövar den högsta beslutanderätten i samkommunen rätt att besluta om de övriga organen, men då ska en bestämmelse om detta införas i grundavtalet.

I grundavtalet kan medlemskommunerna också i detalj avtala om organisationsstrukturen och organens uppgifter.

I 90 § i kommunallagen bestäms vad förvaltningsstadgan åtminstone ska innehålla. Samkommunens förvaltningsstadga ska innehålla bestämmelser om bland annat organiseringen av förvaltningen och verksamheten, till exempel om organen och ledningen. Förvaltningsstadgan ska också innehålla bestämmelser om beslutsfattande och förvaltningsförfarande, till exempel om delegering av beslutanderätt och organens sammanträden.

Kapitel 5

Ägarstyrning

§ 16

Ägarstyrning

Samkommunens ledning och medlemskommunerna tillämpar ett förhandlingsförfarande där man kommer överens om principerna för den långsiktiga planeringen av och de långsiktiga målen för samkommunens ekonomi och verksamhet med beaktande av tillhandahållandet och produktionen av tjänster, servicemålen, ägarpolitiken, personalpolitiken samt servicetagarnas möjligheter att delta och påverka.

Motivering

Enligt 64 § i kommunallagen tillämpas på samkommuner vad som föreskrivs om kommuner i 46 §. Enligt 46 § i kommunallagen avser ägarstyrning åtgärder genom vilka kommunen som ägare eller medlem medverkar i förvaltningen och verksamheten i ett bolag eller annan sammanslutning. Bestämmelser om metoder för ägarstyrningen kan införas i grundavtalet. Ur en medlemskommuns synvinkel är verksamhet i form av en samkommun kommunens verksamhet som avses i 6 § i kommunallagen och som medlemskommunerna ska ha metoder att leda. Samkommunen leds i enlighet med grundavtalet. Medlemskommunerna bestämmer samkommunens verksamhet i grundavtalet. Det finns skäl att i grundavtalet införa bestämmelser om hur ägarpolitiken ska skötas. I denna mall för grundavtal är utgångspunkten att medlemskommunerna har möjlighet att påverka samkommunens strategiska och vittgående ärenden. Bestämmelser om motsvarande frågor finns i medlemskommunernas kommunstrategier enligt 37 § i kommunallagen.

§ 17

Koncerndirektiv

Samkommunen ska ha ett koncerndirektiv som godkänns av samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman. Samkommunen ska inhämta ett utlåtande av medlemskommunerna om koncerndirektivet och ändringar i det innan direktivet eller ändringarna godkänns.

Motivering

Enligt 64 § i kommunallagen tillämpas på samkommuner vad som föreskrivs om kommuner i 47 och 48 §. Enligt motiveringen till regeringens proposition som ledde till att kommunallagen stiftades tillämpas på en samkommun som bildar

en koncern lagens 46 § om ägarstyrning och 48 § om koncernledning. Likaså tillämpas 47 §, dock så att det koncerndirektiv som samkommunen utfärdar i egenskap av modersammanslutning inte kan stå i konflikt med medlemskommunernas egna koncerndirektiv. I denna mall för grundavtal är utgångspunkten att när koncerndirektivet eller en ändring av det bereds, ska utlåtande inhämtas av medlemskommunerna.

47 §

Verksamhet i kommunens dottersammanslutningar och koncerndirektiv

Genom ägarstyrningen ska det ses till att kommunkoncernens fördel som helhet beaktas i verksamheten i kommunens dottersammanslutningar.

I sammansättningen av styrelserna för kommunens dottersammanslutningar ska en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten beaktas.

Koncerndirektivet tillämpas på ägarstyrningen i kommunens dottersammanslutningar och i tillämpliga delar i intressesammanslutningar.

I koncerndirektivet ska det meddelas behövliga bestämmelser åtminstone om

- 1) planeringen och styrningen av kommunkoncernens ekonomi och investeringar,
- 2) ordnandet av koncernövervakningen, rapporteringen och riskhanteringen,
- 3) informationen och tryggad rätt för kommunens förtroendevalda att få upplysningar,
- 4) skyldigheten att inhämta kommunens åsikt före beslutsfattandet,
- 5) koncernens interna tjänster,
- 6) sammansättningen och utnämningen av styrelserna för kommunens dottersammanslutningar,
- 7) en god förvaltnings- och ledningspraxis i kommunens dottersammanslutningar.

48 §

Koncernledningen

Till kommunens koncernledning hör kommunstyrelsen, kommundirektören eller borgmästaren och andra i förvaltningsstadgan angivna myndigheter. Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning fastställs i förvaltningsstadgan.

Koncernledningen ansvarar i kommunkoncernen för genomförandet av ägarstyrningen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Kapitel 6

Ekonomi

§ 18

Grundkapitalet och medlemskommunernas andelar

Samkommunens grundkapital består av medlemskommunernas kapitalplaceringar [och följande poster...]

Grundkapitalet delas upp i medlemskommunsandelar.

Samkommunens grundkapital delas upp i proportion till....

Grundkapitalet är (datum) sammanlagt x euro. Grundkapitalet ska betalas senast... (datum).

Grundkapitalet kan höjas enligt samkommunsfullmäktiges/samkommunsstämman beslut genom överföring från en annan post inom eget kapital.

Grundkapitalet kan sänkas genom samkommunsfullmäktiges beslut, när grunden är en bestående minskning i beloppet av bestående aktiva till följd av egendomsöverlåtelser, förluster, extra avskrivningar eller nedskrivningar.

Beslut om annan höjning eller sänkning av grundkapitalet fattas av medlemskommunerna (genom överensstämmande beslut).

Samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman beslutar om storleken på nya medlemskommuners grundkapitalplaceringar (enligt mom. 3) och när de ska betalas.

Samkommunen ska föra ett uppdaterat register över medlemskommunernas andelar i grundkapitalet och eventuella fondandelar. I registret ska andelarna i grundkapitalet och fondandelarna specificeras per medlemskommun.

Samkommunen betalar/kan betala ränta på medlemskommunernas andelar i grundkapitalet enligt ett beslut som samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman fattar i samband med budgeten. Räntan betalas senast (datum).

Motivering

I grundavtalet ska kommunerna komma överens om angelägenheter som gäller samkommunens ekonomi. Grundkapitalet ska bestämmas från fall till fall så att

det svarar mot det faktiska läget. Samkommunens grundkapital bildas i regel av de nettotillgångar som medlemskommunerna placerat i samkommunen. Grundkapitalet ska delas upp i medlemsandelar. Samkommunen ska ha åtminstone ett nominellt grundkapital utifrån vilket medlemskommunernas andelar kan fastställas.

I bestämmelsen om hur grundkapitalet bestäms ska det också avtalas om andra eventuella poster än medlemskommunernas grundkapitalplaceringar, till exempel tillgångsposter som staten överlåtit i samkommuner för utbildning. När en ny kommun ansluter sig till samkommunen kan man bli tvungen att se över hur grundkapitalet bestäms och avvika från proportionerna i det gällande grundavtalet. Då bör man från fall till fall ändra avtalsbestämmelserna på den punkten när en ny medlemskommun ansluter sig. I denna mall för grundavtal är utgångspunkten att om en ny medlemskommuns kapitalandel kan räknas direkt på basis av bestämmelserna i det gällande grundavtalet, kan samkommunens högsta beslutande organ konstatera andelens storlek. I annat fall måste grundavtalet ändras när det gäller grunden för bestämning av grundkapitalet.

Enligt Bokföringsnämndens kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av balansräkning är en sänkning av grundkapitalet möjlig under vissa förutsättningar. En grund för sänkning av grundkapitalet kan vara en bestående minskning av bestående aktiva till följd av egendomsöverlåtelse, förlust, extra avskrivningar eller nedskrivningar.

§ 19 Medlemskommunernas andelar i tillgångarna och ansvar för skulder och förpliktelser

Medlemskommunernas andelar i samkommunens tillgångar bestäms i proportion till andelarna i samkommunens grundkapital.

Medlemskommunernas ansvar för samkommunens skulder, ansvar och förpliktelser bestäms i proportion till andelarna i samkommunens grundkapital. Det samma gäller sådana utgifter för samkommunen som inte kan täckas på något annat sätt.

Motivering

Grundavtalet ska enligt 56 § i kommunallagen innehålla bestämmelser om medlemskommunernas andelar i samkommunens tillgångar och deras ansvar för samkommunens skulder. Liksom beträffande rösträtten, kan medlemskommunerna också besluta om grunden för andelarna.

§ 20 Budget och ekonomiplan

När ekonomiplanen bereds ska medlemskommunerna i tillräckligt god tid ges tillfälle att ge förslag till hur samkommunens verksamhet kunde utvecklas och anpassas till medlemskommunernas verksamhetsmål och ekonomiska förutsättningar.

När det är fråga om väsentliga ändringar och projekt som gäller samkommunens verksamhet och ekonomi ska särskilda utlåtanden inhämtas hos medlemskommunerna.

Samkommunsstyrelsens förslag till budget och ekonomiplan ska lämnas till samkommunsfullmäktige och medlemskommunerna senast (datum)

ELLER

så att medlemskommunerna har minst x dagar/kalenderveckor på sig att behandla förslaget.

I samkommunsstyrelsens förslag till budget och ekonomiplan ska ställning tas till de förslag som medlemskommunerna gett.

Ändringar i budgeten ska godkännas under budgetåret.

Motivering

I grundavtalet ska kommunerna komma överens om väsentliga angelägenheter som gäller samkommunens ekonomi. Det är motiverat att komma överens om till exempel grunderna för finansieringen av samkommunens verksamhet och investeringar, behandlingen av budgeten och ekonomiplanen och medlemskommunernas möjligheter att påverka dem. Grundavtalet kan också innehålla bestämmelser om verksamhetens resultat och hur det följs upp. Det ligger i medlemskommunernas intresse att samkommunens verksamhet är effektiv. Resultatmålen och resultatmåttan kan fastställas i grundavtalet eller med stöd av det.

Om samkommunen har en eller flera dottersammanslutningar:
Genom sina mål kan samkommunsfullmäktige och samkommunsstämman styra också dottersammanslutningarnas måluppställning. Samkommunsfullmäktiges och samkommunsstämmans styrning är dock inte juridiskt bindande för dottersammanslutningarna. I detta avseende är måluppställningen till sin natur indirekt, ett sätt för huvudägaren att föra fram sin vilja. Samkommunsfullmäktiges och samkommunsstämmans måluppställning kan gälla dottersammanslutningens ställning, verksamhetens omfattning och verksamhetsförutsättningarna,

bl.a. investeringar, eller servicens kvalitet, prissättningsprinciper eller avkastningskravet på kapitalet. De mål som sätts för dottersammanslutningen ska i regel tas med i budgeten och ekonomiplanen.

Enligt 64 § kommunallagen tillämpas på samkommuner vad som bestäms om kommuner bland annat i 13 kap. i kommunallagen. I 13 kapitlet i kommunallagen bestäms om kommunens ekonomi. Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp på det sätt som föreskrivs i 110 § kommunallagen.

§ 21 System för uppföljning av ekonomin och verksamheten samt rapportering till medlemskommunerna

Samkommunen ska ha ett uppdaterat system för uppföljning av ekonomin och verksamheten. Systemet ska utvisa måluppfyllelsen och avvikelser från de uppställda målen.

Samkommunsstyrelsen ska månatligen / var n:te månad ge medlemskommunerna en kommunspecifik rapport om hur verksamheten och ekonomin utfallit.

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska medlemskommunerna i grundavtalet avtala om ett system för uppföljning av ekonomin och verksamheten och om rapporteringen till medlemskommunerna. Det är viktigt att ha ett fungerande uppföljningssystem, eftersom kommunerna svarar för finansieringen av uppgifterna, även om organiseringsansvaret (8 § i kommunallagen) har överförts till samkommunen. För finansieringen av sådana utgifter i en samkommun som inte kan täckas på något annat sätt svarar medlemskommunerna enligt vad som i grundavtalet bestämts om ansvarsfördelningen mellan kommunerna (117 § i kommunallagen). I och med den nya kommunallagen är också samkommunerna skyldiga att täcka underskott och de omfattas av utvärderingsförfarandet enligt 119 § i kommunallagen. Det är nödvändigt att utveckla uppföljningen så att det finns ett tillräckligt informationsunderlag för ett utvärderingsförfarande för samkommunerna. Det behövs jämförbar information om både ekonomin och verksamheten. Uppföljningssystemet ger medlemskommunernas fullmäktige stöd i den strategiska ledningen och stöder också revisionsnämndernas arbete. Systemet förbättrar också invånarnas möjligheter att delta. Grundavtalet bör innehålla detaljerade bestämmelser om de mått som används i uppföljningssystemet. Medlemskommunerna ska i grundavtalet komma överens om kriterierna för uppföljningen av samkommunens verksamhet och ekonomi: kvalitetskriterier, ekonomiska kriterier och verksamhetskriterier.

§ 22 Behandling av räkenskapsperiodens över- och underskott

När bokslutet behandlas kan samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman besluta att räkenskapsperiodens överskott eller en del av det återbetalas till medlemskommunerna i proportion till deras användning av tjänster/medlemsandelar.

§ 23 Täckande av underskott

Om en utredare har gett ett förslag enligt 119 § 2 mom. i kommunallagen om hur samkommunens underskott ska täckas, men medlemskommunerna inte har godkänt förslaget i enlighet med 57 § i kommunallagen, svarar medlemskommunerna för täckandet av underskottet enligt § 19 ovan.

ELLER

betalar medlemskommunerna underskottet i förhållande till de kommunspecifika totalkostnaderna under de x senast avslutade räkenskapsåren. Underskottet betalas årligen i jämna poster under de år som ingår i den följande ekonomiplanen.

ELLER

höjs priserna, anpassas verksamheten så att...

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om det förfarande genom vilket samkommunens underskott täcks i en situation där medlemskommunerna inte har godkänt det avtal om balansering av samkommunens ekonomi som avses i 119 § 2 mom. i kommunallagen. I denna mall för grundavtal ingår exempel på detta, förteckningen är inte uttömmande. Avsikten är att förhindra att ett underskott i samkommunens balansräkning inte blir täckt på grund av meningsskiljaktigheter mellan medlemskommunerna, trots att ett utvärderingsförfarande enligt 119 § i kommunallagen redan genomförts.

Också situationer där medlemskommunernas sammansättning ändras bör beaktas i grundavtalet, till exempel eventuell skyldighet för en utträdande medlemskommun att täcka underskott och ansvaret för nya kommuner som blivit medlemmar i samkommunen efter att det uppstått underskott. Det finns också skäl att beakta eventuella delmedlemmars andelar. När nya medlemskommuner ansluter sig till samkommunen finns det skäl att avtala om grundkapitalet samt ansvar (att kommunen inte ansvarar) för samkommunens tidigare förpliktelser, inklusive underskott som ska täckas.

I 119 § i kommunallagen bestäms om utvärderingsförfarandet i samkommuner:

Om en samkommun inte har täckt ett underskott i samkommunens balansräkning inom den tidsfrist som anges i 110 § 3 mom. kan finansministeriet, efter att ha hört samkommunen och dess medlemskommuner, förordna en oberoende utredare som har till uppgift att utarbeta ett förslag till avtal mellan samkommunen och dess medlemskommuner om balanseringen av samkommunens ekonomi. Utredaren ska höra samkommunen och dess medlemskommuner i samband med utarbetandet av förslaget.

Det organ som utövar den högsta beslutanderätten i samkommunen och medlemskommunernas fullmäktige ska behandla det i 1 mom. avsedda förslaget till avtal som läggs fram av utredaren. Medlemskommunerna kan godkänna avtalet på det sätt som anges i 57 § 1 mom. Avtalet ska delges finansministeriet.

§ 24 Bokslut

Bokslutet undertecknas av samkommunsstyrelsens ledamöter och av föredraganden.

Motivering

Enligt 64 § kommunallagen tillämpas på samkommuner vad som bestäms om kommuner bland annat i 13 kap. i kommunallagen. I 13 kapitlet i kommunallagen bestäms om kommunens ekonomi. I 113 § i kommunallagen finns det bestämmelser om bokslutet, i 114 § om koncernbokslutet och i 115 § om verksamhetsberättelsen.

§ 25 Samkommunens informationsskyldighet

Samkommunen ska senast (datum) lämna medlemskommunernas kommunstyrelse sådana uppgifter som behövs för att bedöma kommunkoncernens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet.

Motivering

I 116 § i kommunallagen bestäms om dottersammanslutningarnas och samkommunens informationsskyldighet. Kommunens dottersammanslutningar och samkommuner ska lämna kommunstyrelsen sådana uppgifter som behövs för att bedöma kommunkoncernens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet. I grundavtalet kan det anges när uppgifterna ska ges. Uppgifterna ska ges i god tid.

Kapitel 7

Finansiering av samkommunens verksamhet och investeringar

§ 26

Finansieringen av samkommunens verksamhet

De kostnader som organiserings- och produktionsansvaret medför finansieras genom en ersättning som betalas av medlemskommunerna...

Kommunernas betalningsandelar baserar sig på en finansieringsmodell där kommunens andel bestäms utgående från användningen av tjänster / invånarantalet...

[Exempel samkommun för utbildning:

Samkommunen ska finansiera sin verksamhet och sina investeringar genom finansiering enligt finansieringslagstiftningen, statsandelar, projektfinansiering från EU och andra instanser, inkomster från försäljning av undervisningstjänster och andra tjänster samt genom övriga inkomster.]

§ 27

Investeringar och kapitalfinansiering

Samkommunen kan ordna kapitalfinansiering för en investeringsutgift genom statsandelar, genom finansieringsandelar för medlemskommunerna, genom höjning av grundkapitalet med medlemskommunernas samtycke eller genom lån från ett finansiellt institut, eller använda andra finansieringsinstrument i enlighet med den finansierings- och ränteriskpolicy som godkänts av samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman/samkommunsstyrelsen.

Ett affärsverk kan bereda sig på investeringar också genom intern finansiering.

Villkoren för en höjning av medlemskommunernas finansieringsandelar eller grundkapitalet avgörs av samkommunens fullmäktige per objekt.

Medlemskommunernas finansieringsandel för investeringsutgifter bestäms i proportion till andelen av grundkapitalet.

§ 28

Avskrivningar enligt plan

Grunderna för beräkning av avskrivningar enligt plan godkänns av samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman.

§ 29 Förfallotid och dröjsmålsränta för medlemskommunernas betalningsandelar

Förfallotiden för de betalningsandelar och andra betalningar som tas ut av medlemskommunerna bestäms så att medlemskommunerna har minst fjorton (14) dagar på sig att betala.

På försenade betalningar betalar medlemskommunen eller samkommunen en dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen.

§ 30 Fonder

Samkommunen kan ha fonder som hör till eget kapital. Samkommunsfullmäktige/samkommunsstämman beslutar om bildandet av sådana fonder och om stadgarna för dem.

Motivering till kapitlet

I 117 § i kommunallagen bestäms om finansieringen av samkommuner.

För finansieringen av sådana utgifter i en samkommun som inte kan täckas på något annat sätt svarar medlemskommunerna enligt vad som i grundavtalet bestämts om ansvarsfördelningen mellan kommunerna.

Grundavtalets bestämmelser om finansiering kan gälla till exempel samkommunens skyldighet att finansiera sin verksamhet och sina investeringar genom finansiering enligt finansieringslagstiftningen, statsandelar, projektfinansiering från EU och andra instanser, inkomster från försäljning av tjänster samt genom övriga inkomster. Bestämmelserna kan också gälla till exempel rätten att ta emot donationer. Grundavtalet kan också innehålla bestämmelser om möjligheten att ta upp lån för finansiering av investeringar och möjligheten att sälja egendom. I bestämmelserna kan det tas ställning till huruvida samkommunen har rätt att debitera finansieringsandelar hos medlemskommunerna och huruvida samkommunen har skyldighet att betala ett eventuellt överskott till medlemskommunerna.

I grundavtalet kan det vid behov införas bestämmelser om hur en medlemskommuns nytta eller ansvar och till exempel låneandelar ska beaktas projektvis när medlemskommunen utträder ur samkommunen, om det enligt grundavtalet är möjligt att en investering görs i bara en kommuns eller vissa kommuners intresse.

Kapitel 8

Granskning av förvaltningen och ekonomin

§ 31 Revisionsnämnden

Samkommunen har en revisionsnämnd vars uppgifter bestäms i kommunallagen. Revisionsnämndens sammansättning och beslutanderätt och hur den sammankallas bestäms närmare i förvaltningsstadgan.

§ 32 Granskning av förvaltningen och ekonomin

I fråga om granskning av förvaltningen och ekonomin iakttas kommunallagen och förvaltningsstadgan.

§ 33 Intern revision

Samkommunen har en internrevisionsfunktion. Närmare bestämmelser om den interna revisionen ges i förvaltningsstadgan.

Motivering till kapitlet

Enligt 56 § i kommunallagen ska grundavtalet innehålla bestämmelser om granskningen av samkommunens förvaltning och ekonomi.

Beslut om grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen fattas av samkommunsfullmäktige. Till samkommunsstyrelsens uppgifter hör att sörja för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen. I grundavtalet kan det också bestämmas att den interna revisionen ordnas som en egen funktion inom samkommunens organisation. Medlemskommunerna kan då inom ramen för sin ägarstyrning medverka till att den interna kontrollen och riskhanteringen fungerar i samkommunen. Det finns skäl att komma överens om regelbunden rapportering om riskhanteringen till medlemskommunerna. Den interna revisionen kan ordnas i samkommunens egen regi, köpas utifrån eller ordnas i samarbete med andra kommuner. Närmare bestämmelser om intern kontroll, intern revision och riskhantering ges i förvaltningsstadgan.

Enligt 64 § i kommunallagen tillämpas på samkommuner vad som bestäms om kommuner i 14 kapitlet i kommunallagen. I 14 kapitlet i kommunallagen bestäms om granskning av kommunens förvaltning och ekonomi.

Kapitel 9

Upplösning av samkommunen och likvidation

§ 34 Upplösning av samkommunen och likvidation

Beslut om upplösning av samkommunen fattas av medlemskommunernas fullmäktige.

Medlemskommunernas fullmäktige beslutar om ett avtal med detaljer kring upplösningen.

Om samkommunen upplöses ska samkommunsstyrelsen sköta likvidationen, såvida inte medlemskommunerna kommer överens om något annat arrangemang. De tillgångar som inte behövs för att täcka likvidationskostnaderna eller för att betala samkommunens skulder eller fullgöra dess förpliktelser, delas mellan medlemskommunerna i proportion till deras andelar av grundkapitalet. Om det belopp som krävs för att täcka kostnaderna, betala skulderna och fullgöra förpliktelserna är större än tillgångarna, är medlemskommunerna skyldiga att betala mellanskillnaden i proportion till sina andelar av grundkapitalet.

Likvidationen godkänns av medlemskommunernas fullmäktige.

Det sista bokslutet och ansvarsfriheten behandlas i medlemskommunernas fullmäktige.

Motivering

Enligt 56 § i kommunallagen ska medlemskommunerna i grundavtalet avtala om förfarandet vid upplösning och likvidation av samkommunen. I bestämmelserna om upplösning kan parterna bland annat ta ställning till vem som ansvarar för likvidationsförfarandet och hur samkommunens tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser behandlas vid en upplösning. När en upplösning planeras är det ändamålsenligt att göra upp ett särskilt avtal om detaljerna, vilket godkänns av medlemskommunernas fullmäktige. I detta sammanhang är det viktigt att också beakta de avtal som samkommunen ingått. Samkommunen bör sörja för en fungerande avtalshantering så att man har uppdaterad information om rättigheterna och skyldigheterna om samkommunen upplöses. I allmänhet finns det alltid skäl att i avtalsvillkoren beakta den eventualiteten att samkommunen upplöses och möjligheterna att säga upp eller överföra avtalen. Vid en upplösning bör man avtala om hur samkommunens pensionsutgiftsbaserade pensionsavgifter ska

fördelas mellan medlemskommunerna. Ansvaret borde fördelas enligt upphovsprincipen mellan de kommuner som deltagit i verksamheten. Parterna bör också komma överens om överföringen av de förtidspensionsutgiftsbaserade avgifterna (förtidsavgifterna). I grundavtalet lönar det sig också att i mån av möjlighet bereda sig på kommande strukturella arrangemang i samkommunen, till exempel sammanslagning av samkommuner eller överföring av samkommunens uppgifter till en annan aktör.

Det finns skäl att i grundavtalet avtala om hur utvärderingsberättelsen för det sista verksamhetsåret ska avges och vilken aktör som beslutar om ansvarsfrihet och godkänner bokslutet. Alternativen är att frågorna behandlas av medlemskommunerna eller av den eventuella nya samkommun som fortsätter verksamheten.

I grundavtalet kan det bestämmas att ingen likvidation görs om samkommunens verksamhet överförs till en ny samkommun som fortsätter verksamheten med samma medlemskommuner. Tillgångarna överförs utgående från bokföringsvärdet. Bokslutet kan från fall till fall räcka till som ekonomisk utredning. I praktiken ska balansräkningens poster i så fall gås igenom. En utredning ska dock göras om verksamheten överförs under pågående räkenskapsår.

§ 35 Ändring av grundavtalet

Grundavtalet kan ändras, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

Motivering

I grundavtalet kan det införas ändamålsenliga bestämmelser om ändring av grundavtalet.

I 57 § i kommunallagen sägs följande:

Om inte något annat bestäms i grundavtalet kan grundavtalet ändras, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

Vid lagstadgat samarbete kan en medlemskommun dock inte utan sitt samtycke åläggas att delta i skötseln av nya frivilliga uppgifter och i kostnaderna för dem.

§ 36 Avgörande av meningsskiljaktigheter som gäller avtalet

Meningsskiljaktigheter om samarbetsavtalet avgörs som förvaltningstvistemål i x förvaltningsdomstol.

Motivering

Enligt 63 § i kommunallagen avgörs meningsskiljaktigheter som gäller ett avtal om samarbete i en förvaltningsdomstol som förvaltningstvistemål på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Kapitel 10

Ikraftträdande [och övergångsbestämmelser]

§ 37

Ikraftträdande

Detta grundavtal träder i kraft (datum).

[Samkommunen tillhandahåller tjänster enligt detta grundavtal för sina medlemskommuners räkning från (datum).]

Motivering

För klarhetens skull är det bäst att kommunerna i grundavtalet avtalar om när avtalet träder i kraft. I grundavtalet kan man från fall till fall avtala om övergångsbestämmelser som gäller tjänster och förvaltning.

Underskrifter

Källor och länkar

Kommunallagen 410/2015

<http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2015/20150410#Pidp1587824>

RP 268/2014 rd. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till kommunallag och vissa lagar som har samband med den

<https://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2014/20140268#idp4702256>

Harjula-Prättälä, Kommunallagen - Bakgrund och tolkningar. Kommunförbundet, Helsinki 2017. Utkommer i mars 2017.

http://shop.kommunerna.net/product_details.php?p=3250

Rekommendation om hur KomPL-avgiften behandlas i bokföringen och budgeten

<http://www.kommunerna.net/sv/sakkunnigtjanster/ekonomi/bokforing/andra-rekommendationer/rekommendation-KomPL-avgiften-behandlas-%20i-bokforingen/Sidor/default.aspx>